

2013-06-19

511-9826-2013

1281-232

Delg. kvitto

Vår referens

Miljöavdelningen

Per Carlsson

040/044- 25 23 66

Enligt Sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Veberöds ljunng i Lunds kommun

Länsstyrelsen har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Veberöds ljunng i Lunds kommun. Naturreservatet beslutades den 19 juni 2013.

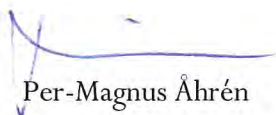
Skötselplaneförslaget har remissbehandlats samtidigt med förslag till bildande av naturreservatet Veberöds ljunng i Lunds kommun.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen 2013-06-19 för naturreservatet Veberöds ljunng (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén, beslutande och naturvårdshandläggare Per Carlsson, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Per Carlsson

Bilagor

1. Skötselplan för naturreservatet Veberöds ljunng, 2013-06-19
2. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Skåne

Skötselplan för naturreservatet Veberöds ljun

-Lunds kommun, SKÅNE LÄN

Diarenummer: 511-9826-2013, 1281-232

Beslutsdatum: 2013-06-19

Titel: Skötselplan för naturreservatet Veberöds ljun

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Per Carlsson

Betsällningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Tfn: 040 25 20 00
skane@lansstyrelsen.se

Copyright: Länsstyrelsen i Skåne län. Innehållet får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan.

Layout: Länsstyrelsen i Skåne (och författaren)

Foto: Per Carlsson

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. Men, för att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, dvs den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, till exempel en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bl a naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena

Innehållsförteckning

Inledning

1.	Syftet med reservatet	6	
2.	Beskrivning av området	7	
2.1	Administrativa data	7	
2.2	Allmän beskrivning och bevarandevärden	9	
2.2.1	Geomorfologi och hydrologi	9	
2.2.2	Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	9	
2.2.3	Biologi	11	
2.2.4	Friluftsliv	11	
2.2.5	Vad kan påverka området negativt	11	
3.	Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning	12	
3.1	Övergripande mål	12	
3.2	Generella riktlinjer och skötselåtgärder	12	
4.	Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområden	12	
4.1	Skötselområden	12	
4.1.1	Skötselområde 1	Träd- och buskrik betesmark	12
4.1.2	Skötselområde 2	Ekdungar	14
4.1.3	Skötselområde 3	Löv-tallskog	15
4.1.4	Skötselområde 4	Tallplantering	16
4.1.5	Skötselområde 5	Ung betad ekskog	17
4.1.6	Skötselområde 6	Översilningsbetesmark	18
4.1.7	Skötselområde 7	Betad ekskog	19
4.1.8	Skötselområde 8	Ädellövskog	20
4.1.9	Skötselområde 9	Fuktig betesmark	21
4.1.10	Skötselområde 10	Ädellövskog	22
4.1.11	Skötselområde 11	Tallskog	23
4.1.12	Skötselområde 12	Alsumpskog	24

5. Friluftsliv	25
5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar	25
5.2 Vägvisning	25
5.3 Vägar, stigar och leder	25
5.4 Renhållning och sanitära anordningar	25
6. Jakt och fiske	25
7. Utmärkning av naturreservatets gräns	25
8. Tillsyn	26
9. Dokumentation och uppföljning	26
8.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	26
8.2 Revidering av skötselplanen	26
8.3 Uppföljning av kostnader	26
10. Kostnadsansvar och prioriteringar	27
11. Rödlistade arter	28
12. Källor	28
12.1 Inventeringar, underlagsmaterial mm	28
12.2 Kartor, databaser, hemsidor m m	29
13. Utdrag ur fastighetsregistret	31
Bilagor:	
Bilaga 1: Områdesavgränsning	37
Bilaga 2: Skötselområden	39
Bilaga 3: Anläggningar	41
Bilaga 4: Natura 2000	43

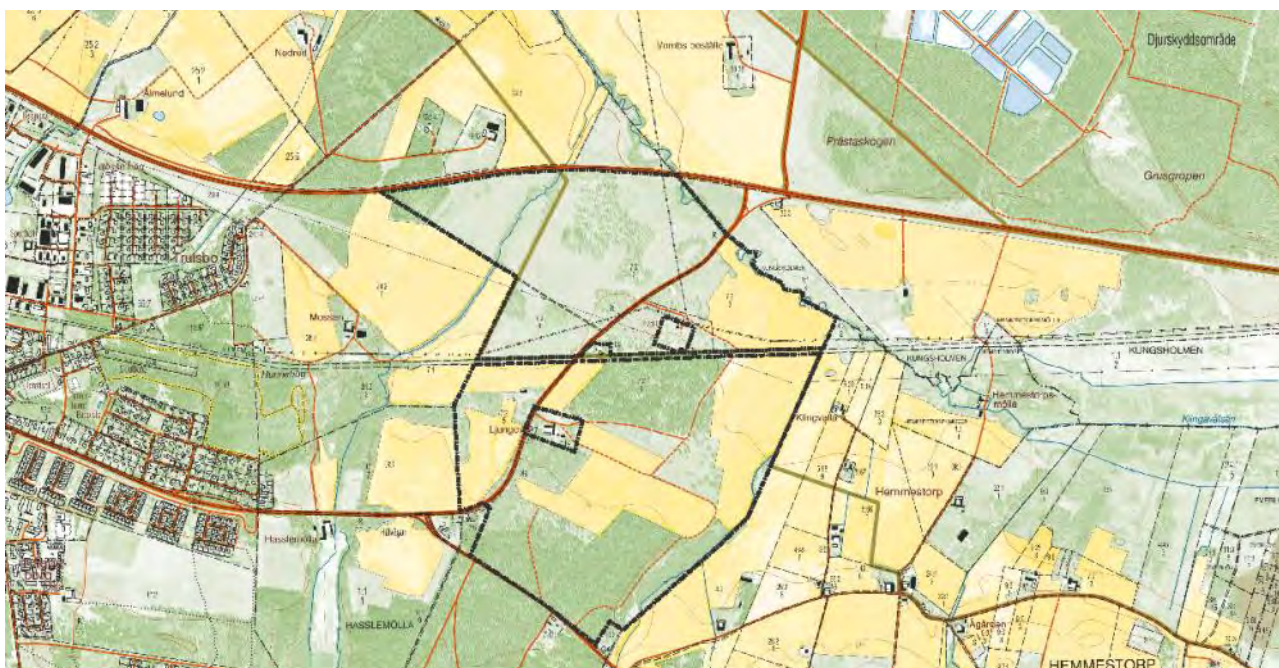
1. Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att

- långsiktigt bevara och utveckla en gynnsam bevarandestatus för de arter och habitat som förekommer i området enligt Eu's art- och habitatdirektiv samt fågeldirektiv,
- bevara och utveckla artrika naturbetesmarker med stort inslag av grova, gamla lövträd
- bevara och utveckla naturvärden knutna till gamla lövträd
- bevara och utveckla livsmiljöer för arter som kräver solexponerad och blottad sand
- skapa förutsättningar för föryngring av ek och bok
- utveckla och värna miljöer med död ved
- återskapa ett historiskt översilningssystem
- öka inslaget av öppna vatten

Syftet nås genom att:

- nyplantering av ädla lövträd, framförallt ek, genomförs i avstängslade delar i reservatets naturbetesmarker och i avvecklade tallodlingar
- nyplantering av blommande buskar genomförs i avstängslade delar i reservatets naturbetesmarker och i avvecklade tallodlingar
- mängden död eller döende ved ökar genom aktiva åtgärder som tillförsel och veteranisering (avsiktligt skadande av friska träd)
- åtgärder för att öka mängden blottad sand genomförs i reservatets alla delar
- tallplanteringar avvecklas och ersätts med ädellöv
- ängavattningssystemet i reservatets östra delar återskapas
- två mindre våtmarker skapas i reservatets betesmarker
- området betas av framförallt nötboskap

Figur 1: Reservatet är markerat med punktstreckad linje på fastighetskartan (se även bilaga 1). © Bakgrundskartor. Lantmäteriet dnr 106-2004/188

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativ data

Namn	Veberöds ljung
Kommun	Lund
Natura 2000 ID	SE430110 Habitat
	SE0430087 Fågel
DOS-ID	1023067
Gränser	Området begränsas av mitten av svart punktstreckad linje på till detta beslut bifogad karta (bilaga 1)
Fastigheter	se siadan 31
Markägarkategori	Staten, genom naturvårdsverket och E.ON Sverige AB
Läge	2,5 km öster om Veberöd kyrka
Kartblad	Topografiska kartor: 02DSV Ekonomiska kartor: 02D3b, 02D4b
Koordinat centralpunkt	x: 407764 y: 6166298 (SWEREF99)
Naturgeografisk region	Skånes sediment och horstområden
Typindelning enligt vattendirektivet:	Södra Sverige
Vattenförekomst (HID):	SE 616963-135849 Klingavälsån
Inskrivna nyttjanderätter	se utdrag ur fastighetsregistret sid 31
Gemensamhetsanläggningar	se utdrag ur fastighetsregistret sid 31
Areal	164,9 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Information om Natura 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) och EU-rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) inklusive direktivens uppdateringar.

Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd m m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Förekommande livsmiljötyper (habitat) enligt art- och habitatdirektivets Bilaga 1

(* = prioriterad naturtyp)

Kod	Naturtyp	Areal (ha)
9160	Näringsrik ek- eller ek-avenbokskog-obestämd undergrupp	3,7
9070	Trädklädd betesmark	22,2
4030	Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen	28,8
9750	*Svämlövskog	7,2

Habitatens utbredning finns även redovisade på karta bilaga 4.

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

2.2.1 Geomorfologi och hydrologi

Veberöds ljunget ligger i Vombsänkan strax öster om Veberöds tätort. Området består av isälvsavlagringar och issjösediment samt svämsediment utmed Klingavälsån.

Två bäckar, Skogsmöllebäcken och en ej namngiven bäck passerar genom naturreservatet. I reservatets norra del rinner Klingavälsån som under perioder med högt flöde påverkar intilliggande betesmarker (se skötselområde 1).

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

På den geometriska kartan från 1693 (se sid 10) finns fyra vångar tillhörande Veberöds by och det aktuella området benämns som "Liunga Wången". Till stora delar är området då bevuxet med spridda träd som troligtvis är ek. Markanvändningen domineras av odling men med inslag av ängsmarker. Åkrarna inom området var på grund av sitt sandiga innehåll inte speciellt produktiva. Åkrarna odlades extensivt och under långa perioder låg dom i träda eftersom marken snabbt urlakades på näringsämnen. Mellan träden odlades råg och bovete under två år varefter 12 års träda inträdde. Ljungavången fredades varje odlingssäsong mot kreaturen på grund av ängen och höskörden. Mindre delar av området var troligen betesmark och djuren släpptes på bete i hela vången efter hö- och spannmålsskörden.

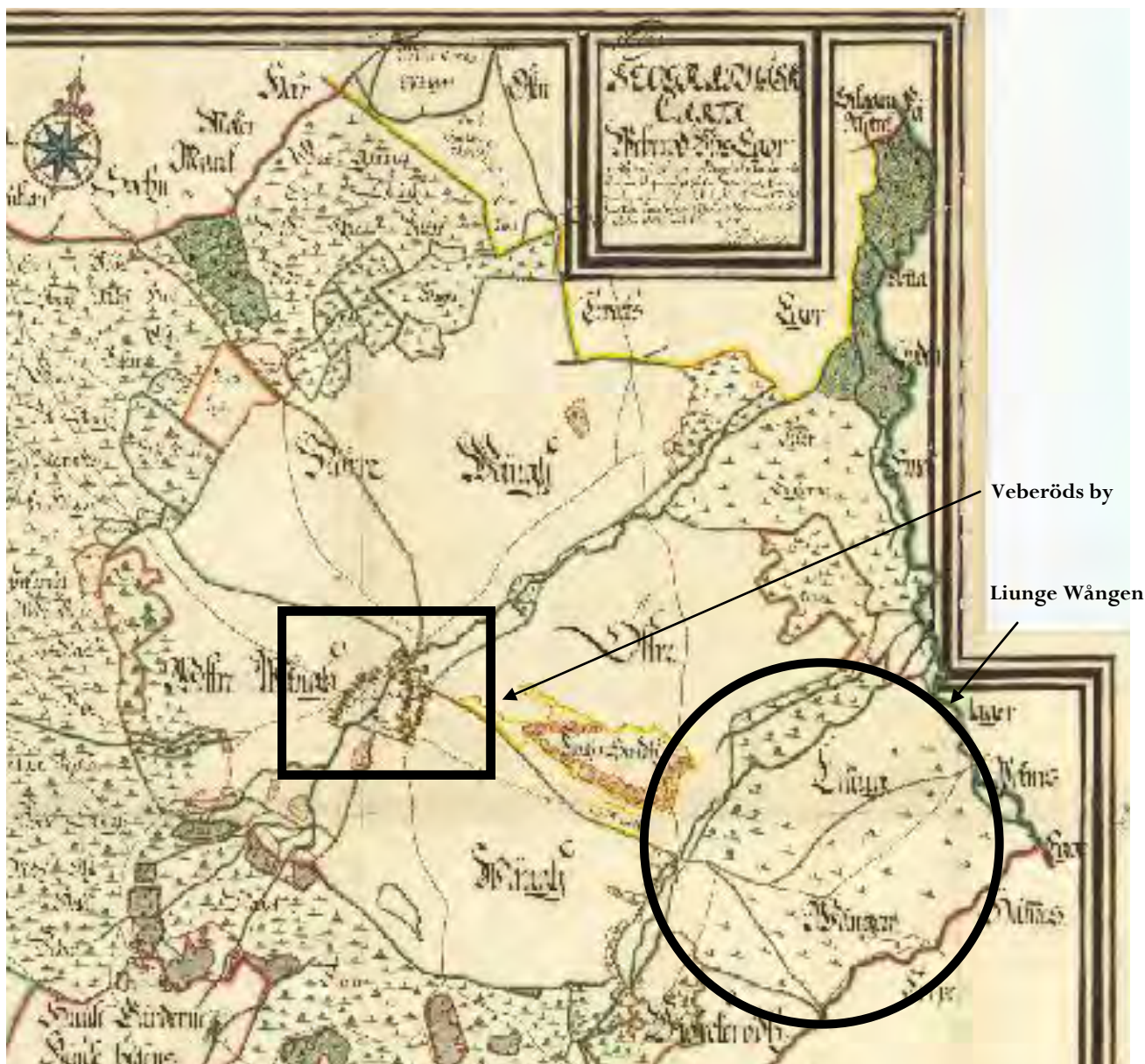
Under Carl von Linnés Skånska resa passerade han området den 9 juni 1749 och skrev då följande:

"Ekar stodo wid Wäferyd til myckenhet i säden, som hade säden warit sådd i Ekelundar: ty Herrskapen tilstådja icke Bönderna at hugga ner sina trån för åkerns skull. Jag märker ej heller, att ekarne här bortbränt säden, som upp i landet.

Huru mager denna jorden är, kan tydeligen slutas av de örter, som växte i de vilande åkerfälten, vilka här voro de uslaste, nämligen fårgräset (fårsvingel), musöron (gråfibbla) och knavel (grönknavel); men då desse fält ännu längre fingo vila, täcktes de med ljunget och renmossa."

Ekarna som Linné skriver om finns inte kvar idag men vissa delar av området kan tänkas ha samma karaktär som då han passerade här.

Utsnitt ur Geometrisk avvägning 1693. Naturreservatet syns i cirkeln och benämns "Liunge Wången".

Den häradsekonomiska kartan från 1914 visar att området fortfarande är mer öppet än det vi ser idag. Tall har planterats i de södra delarna längs vägen mot Blentarp och på den mellersta delen öster om vägen växer en gles ekskog. På flygfotot från 1947 syns att tallplanteringen i de södra delarna har utökats. Det framgår också att man odlar på i stort sätt alla delar i området.

Stora förändringar har skett fram till ekonomiska kartan från 1970. Tallplanteringarna har då brett ut sig och området har i stort samma karaktär som det vi ser idag. Fortfarande dominerar dock odling på de icke trädbevuxna delarna.

Hävdin inom området domineras idag av bete. I vissa av delarna med lövskog har åtgärder genomförts för att öka mängden död eller döende ved. Andra åtgärder som genomförts är nyskapande av stubbskottsbruk av en del av alsumpskogen i den östra delen, nedtagning av tall, stängsling för att gynna uppslag av ek och björk, hamling av och frihugning av ek m m..

2.2.3 Biologi

De största biologiska värdena är knutna till träd- miljöerna inom området. Vid en inventering (Malmquist 2004) av tre olika delområden hittades sammanlagt 25 då rödlistade arter varav 24 är knutna till skogsmiljöer. Idag är 13 av arterna upptagna på rödlistan för 2010. Bland de mer intressanta kan nämnas blåglänsande svartbagge (*Platydema violeum*) och *Uleiota planata*. (skalbagge). De sandiga jordarna ger speciella förutsättningar för flora och fauna i området. Många hotade och sällsynta arter är beroende av sandiga marker som kontinuerligt störs så att blottor med öppen sand uppstår. Flera rödlistade arter som är knutna till sandiga miljöer har hittats i området (se lista sidan 28).

2.2.4 Friluftsliv

På grund av sin närhet till Veberöds tätort och att det i området finns parkeringar med stängselövergångar besöks området av ett stort antal människor.

2.2.5 Vad kan påverka området negativt ?

Genom området går den gamla banvallen från järnvägen mellan Malmö-Simrishamn. Planer finns på att återuppbygga förbindelsen. Beroende på projektets omfattning finns en risk att omkringliggande delar påverkas negativt. Banvallen går dock inte nära några av reservatets värdekärnor.

Banvallen

Häradsekonomiska kartan från 1914

3. Översikt av mål, skötselåtgärder och planerad markanvändning

3.1 Övergripande mål

Det övergripande målet för området är att bevara och utveckla naturbetesmarker med en artrik flora och fauna och ett stort inslag av framförallt ek men även andra ädla lövträd. Det skall även finnas ett stort inslag av levande, död och döende lövträd, framförallt ek, i olika åldrar. Det skall finnas ett betydande inslag av blottad sand i områdets betesmarker och det skall finnas gott om blommande buskar i områdets öppna delar och i brynzoner.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

De högsta biologiska värdena är knutna till områdets trädmiljöer. Vid inventeringar utförda i delar av områdets trädmiljöer under 2004¹ hittades 25 då rödlistade arter (enligt gällande rödlista 2010 är 13 av arterna rödlistade). De äldsta träden i området är mellan 150-200 år. I spannet 50-150 år finns det få individer. Öster om Veberödsvägen finns ett område med flera ca 30 åriga ekar. Det har gjorts försök med att betesfredning genom att avstängsla delområden för att på så sätt gynna etablering av ek och buskar. Avstängslingarna har troligtvis varit för små varför varken buskar eller träd har kunnat etablera sig. För att skapa en kontinuitet av i första hand ek och för att öka buskigheten i området skall tillräckligt stora avstängslingar genomföras löpande i reservatets alla betesmarker. I dessa planteras blommande buskar och träd (framförallt ek).

Åtgärder för att öka mängden blottad sand genomförs i områdets betesmarker. För att tillgodose behovet av döende och död ved i naturreservatet behöver friska träd skadas. Detta bör göras kontinuerligt och i reservatets samtliga delar. Blandade tekniker, som till exempel ringbarkning, eldning på stambasar, motormanuell åverkan m m, bör användas för att åstadkomma en variation av skador. Områden med tallplanteringar avvecklas och ersätts med ädellövskog med enstaka tallar. Utplacering av död ved och anläggande av faunadepåer kan genomföras i hela området. ***Allt virke av lövträd lämnas orört där det står eller faller alternativt flyttas till annan del men får inte tas ut från naturreservatet.***

Förutsättningarna för att återskapa ett ålderdomligt översilningssystem i delområde 6 utreds. Försök med allmogeåkrar, som är åkerodlingar där man tillåter etablering av åkerogräs, kan genomföras i de delar inom skötselområde 1 som är markerade med AÅ. Gamla utsädessorter bör användas.

Vid ingrepp inom fornlämning t ex vid stubbröjning, plantering eller dylikt ska samrådas med arkeolog på kulturmiljöenheten.

4. Specifika mål och skötselåtgärder för planeringsområden

Naturreservatet har delats in i 12 olika planeringsområden, som kräver olika skötselåtgärder, samt friluftsliv och skötsel av anläggningar (se bilaga 2 "Skötselområden" samt bilaga 3 "Anläggningar").

4.1 Skötselområden

4.1.1 Skötselområde 1: Träd- och buskrika betesmarker

Bild ovan: Avstängsling som visat sig vara för liten
Bild till höger: Del av skötselområde 1. På båda sidor
ligger skötselområde 2.
Lilla bilden: Stolt fjällskivling i betesmarken.

Delområde 1:	Träd- och buskrik betesmark
Naturtyper:	4030 - Ris- och gräshedar nedanför trädgränsen, 9750 - Svämlövskog
Area:	ca 82 ha

Beskrivning: Planeringsområdet består av torra sandiga betesmarker som tidigare varit uppodlade (se historik beskrivning). Här växer bland annat backsippa, backtimjan, hedblomster, käringtand, ljung, liten blåklocka, trift och gul fetknopp. I den norra delen finns områden som årligen översvämmas och floran här är mer trivial. Längs Klingavälsån finns en bord av klibbal. Genom den västra delen rinner en bäck och ett dike. Diket går öppet genom betesmarken i ca 300 meter för att den sista biten ner mot Klingavälsån få ett mer naturligt utseende med klibbal på båda sidor. Hela området är påtagligt fritt från buskar. I området finns ett flertal dungar med framförallt ek och en. Dessa utgör ett separat skötselområde. Trots markens sandiga innehåll finns det väldigt lite blottad sand i området.

Skötselmål: Betesmarker med blommande buskar och gott om (ca 10 st/ha) solitärer av framförallt ek och flera mindre dungar med ek och bok i olika åldrar. Inom naturtypen 4030 får buskar och sly ha en utbredning av högst 5% och krontäckningen på träden ha en utbredning av högst 30 %. De typiska arterna backsippa och fältmalört ska förekomma i naturtypen 4030. Det skall finnas gott om blottad sand i alla delar. En våtmark anläggs i den nordvästra delen strax norr om Skogsmöllebäcken.

Skötselåtgärder: Ett antal avstängslingar genomförs i alla delar av skötselområdet. För att lyckas med föryngringen av träd och buskar skall avstängslingarna vara tillräckligt stora för att undvika att betesdjuren kommer åt träd och buskar. Aktiv plantering träd och buskar genomförs. Träd skall planteras i dungar för att ge ett stort urval när det gäller att gynna blivande solitärer. Plantering bör utföras med 10-20 års mellanrum för att få en kontinuitet av träd i olika åldrar. Ekollon eller ekplantor bör tas från intilliggande ekbestånd. Områdets innehåll på blottad sand ökas och bibehålls. Detta görs genom att använda flera olika metoder som till exempel grävning och plöjning. För att åstadkomma så stor störning som möjligt i markskiktet skall området betas med företrädesvis nöt. Försök med naturvårdsbränning kan med fördel genomföras i delar av området när det anses som lämpligt. För att gynna senblommande flora skall varje år en yta motsvarande ca 10 % av skötselområdet betesfredas genom att tillfälliga stängsel sätts upp. Stängslet avlägsnas i augusti och ytorna efterbetas. Försök med allmogeastrar kan genomföras i de delar av skötselområdet som på karta är markerade som AÅ. Svämlövskogen(9750) längs ån lämnas orörd.

4.1.2 Skötselområde 2: Ekdungar

Delområde 2:	Ekdungar
Naturtyper:	9070 –Trädklädd betesmark
Area:	ca 9,5 ha

Beskrivning

Dungar med ek och enstaka bokar . Ekarna är relativt likåldriga och har åldersbestämts till ca 200 år. I flera av dungarna växer rikligt med enbuskar. Flera döda och döende ekar finns i framförallt den norra delen.

Skötselmål

Dungar med ek och enstaka bokar. Fortsatt inslag av enbuskar på dagens nivå. Gott om död ved i alla nedbrytningstadier och grovlek.

Skötselåtgärder

Områdena sköts extensivt och skall betas. Det finns ett flertal ekar som uppvisar skador som troligtvis kommer att leda till att några träd dör i förtid och på så sätt förses skötselområdet med ny död ved. Inom en 20 års period skall behovet av ytterligare död ved ses över. Åtgärder (till exempel veteranisering) för att öka mängden död och döende ved kan då behöva genomföras. Avverkat löv från andra delar av reservatet kan tillföras området. Enbuskarna får inte breda ut sig mer än dagens förhållande.

4.1.3 Skötselområde 3: Löv- tallskog

Delområde 3:	Löv-tallskog
Naturtyper:	-
Area:	ca 18,2 ha

Beskrivning

Planeringsområdet består av tallplanteringar med ett stort inslag av lövföryngring i olika ålder. Våren 2012 gallrades den västra delen på tall.

Skötselmål

Gles betad lövskog med ek och bok som dominerande trädslag. På längre sikt (200-300 år) skall området ha liknande karaktär som skötselområde 7 men med ett större inslag av bok och med enstaka gamla tallar. Det skall , förutom ett stort inslag av död och döende ved av lövträd även finnas ett visst inslag av död och döende tallved. Området längst ner i sydost av skötselområdet (sydost om skogsvägen) lämnas obetad.

Skötselåtgärder

En första gallring runt lövträden i den västra delen bör genomföras efter ca 10 år. De unga ek- och bokträden är idag tillräckligt stora för att tåla bete och här kan bete därför införas.

I den östra delen, där lövträden inte är lika högvuxna, glesas tallen ut och ett par större och mindre luckor skapas. Efter ca 10 år upprepas förfarandet och bete införs om det anses att lövträden kan klara betetrycket. Enstaka tallar ringbarkas. Området längst ner i sydost röjs fram med större försiktighet.

4.1.4 Skötselområde 4: Tallplantering

Delområde 4:	Tallplantering
Naturtyper:	Ingen
Area:	ca 11,3 ha

Beskrivning

Området består av ca 60 årig planterad tall. I området har flera delar avverkats och avstängsling för att gynna uppslag av lövträd har genomförts.

Skötselmål

Området skall på medellång sikt (50 år) utgöras av en betesmark med dungar av ek och bok och med flera (ca 2 st/ha) solitärer av ek. På lång sikt (200-300 år) skall det finnas gott om död ved i alla nedbrytningsstadier och grovlek. Det skall även finnas inslag av död tallved.

Skötselåtgärder

Tallen tas ner i omgångar genom luckhuggning. Stubbarna skall tas bort. Om möjligt bör stubbarna rottras för att skapa mer blottad sand. Alternativ stubbfräsning. Enstaka tallar ringbarkas för att skapa död tallved. Luckorna betesfredas genom avstängsling för att gynna uppslag av lövträd (framförallt ek men även bok). I avstängslingarna planteras ekplantor.

4.1.5 Skötselområde 5: Ung betad ekskog

Delområde 5:	Ung betad ekskog
Naturtyper:	9070 - Trädklädd betesmark
Area:	ca 7,5 ha

Beskrivning:

Området består av ung (ca 30 årig) betad ekskog med inslag av björk och tall.

Skötselmål

Trädrik betesmark med solitärer av framförallt ek och med döende och död ved i alla nedbrytningsstadier och grovlek.

Skötselåtgärder

Efter hand utglesning för att skapa förutsättningar för fristående vidkroniga "sparbanksekar" (se lilla bilden). Vid behov genomförs veteraniseringsåtgärder för att skapa döende ved. Ensamma tallar och björkar får stå kvar. Fortsatt bete.

Stora bilden: Ca 30-årig ek i betesmarken.

Lilla bilden: Blivande "Sparbanksek" i skötselområde 1.

4.1.6 Skötselområde 6: Översilningsbetesmark

Delområde 6:	Översilningsbetesmark
Naturtyper:	-
Area:	ca 17,6 ha

Beskrivning:

Fuktig betesmark som tidigare har översilats med vatten från den intilliggande bäcken.

Skötselmål

Betesmark som översilas under perioder med högvatten.

Skötselåtgärder

Möjligheten att återställa det historiska översilningssystemet undersöks. Fortsatt bete.

Den lilla bilden visar resterna av översilningsanordningen.

4.1.7 Skötselområde 7: Betad ekskog

Delområde 7:	Betad ekskog
Naturtyper:	
Area:	2,8 ha
Övrig info:	Nyckelbiotop

Beskrivning:

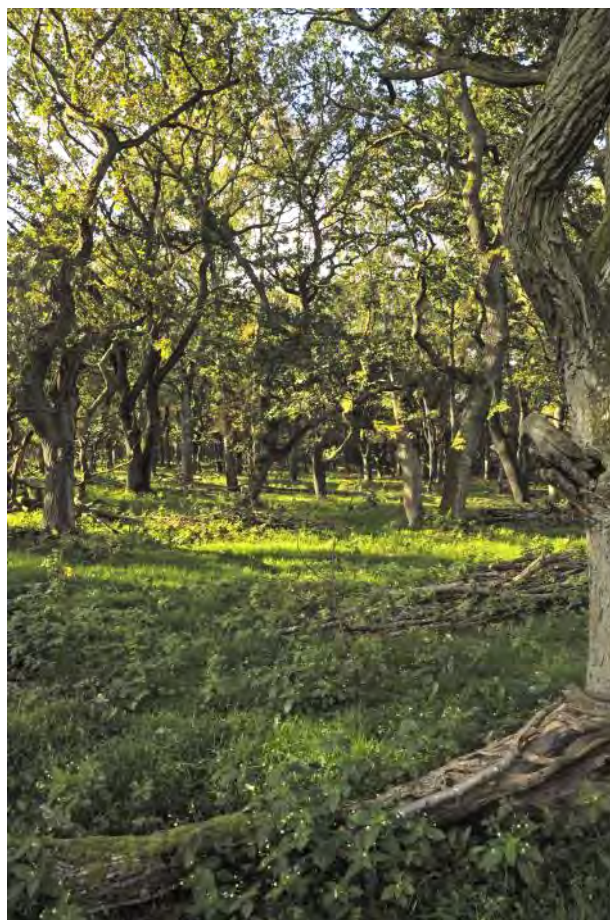
Betad ekskog med ca 200 åriga träd. Spridda inslag av bok, björk och rönn. Åtgärder för att öka mängden döende och död ved har gjorts inom projektet "lärande natur" som genomförts av Lunds kommuns Park- och naturkontor i samarbete med Länsstyrelsen (samt bidrag från LONA). Åtgärder har bestått i allt ifrån klättring i träd med spikskor till avsågning av grenar och hamling av unga ekar. Vid vägen och parkeringsplatsen finns en milsten och en militär minnessten.

Skötselmål

Betad ekskog med ett stort inslag av död och döende ved i alla nedbrytningsstadier och grovlek.

Skötselåtgärder

Fortsatt bete. För att skapa en kontinuitet av död och döende ved bör veteraniseringsåtgärder genomföras kontinuerligt. Friställning av potentiella sparbanksekar genomförs där det anses lämpligt. Träd som skall "avvecklas" ringbarkas. Det är viktigt att de åtgärder som genomförts följs upp och att detta i sin tur avgör behovet av ytterligare åtgärder. Milstenen och minnesstenen hålls fria från uppslag.

4.1.8 Skötselområde 8: Ädellövskog

Delområde 8:	Ädellövskog
Naturtyper:	9160 - Näringsrik ek- eller ek-avenboksskog obestämd undergrupp
Area:	ca 3,6 ha
Övrig info:	Nyckelbiotop

Beskrivning

Ädellövskog med framförallt ek och bok. I området finns ett par mycket grova bokar och det finns gott om död ved av ek, bok och björk. Inom projektet lärande natur har mulmholkar sats upp och konstgjorda högstubbar har placerats ut. Inom projektet har även brynzonen i öster röjts för att skapa mer mångformighet.

Skötselmål

Ädellövskog med gott om död ved. Varierat bryn mot betesmarken i öster och söder.

Skötselåtgärder

Uppslag av gran och tall tas bort. Behovet av död ved tillgodoses. Eventuella röjningar runt ek om dessa blir trängda. Luckor underhålls så att de ej slyar igen. Brynet fortsätts betas. Mulmholkarna ses över årligen och vid behov fylls de på med mer spån. Eventuell avstängsling genomförs för att få upp en buskig brynmiljö mot betesmarken i söder. Konstgjorda högstubbar avlägsnas från "vårdträden" och placeras i områdets kant för att åstadkomma solexponering.

4.1.9 Skötselområde 9: Fuktig betesmark

Delområde 9:	Fuktig betesmark
Naturtyper:	
Area:	6,5 ha

Beskrivning

Betesmark som liksom andra delar i reservatet varit uppodlad. I den östra delen växer ett flertal grova ekar. Grundvattnet står högt i den mellersta delen vilket kan utläsas i brunnar som finns i området men även på floran.

Skötselmål

Delvis fuktig betesmark med en våtmark i den centrala delen. På torra delar görs avstängslingar och i dessa planteras ek, bok och blommande buskar.

Skötselåtgärder

Fortsatt bete. Möjligheten att höja grundvattnet i området och att skapa en mindre våtmark i den lägst liggande delen undersöks.

4.1.10 Skötselområde 10: Betad ädellövskog

Delområde 10:	Betad ädellövskog
Naturtyper:	9070-Trädklädd betesmark
Area:	ca 2,5 ha
Övrig info:	Nyckelbiotop

Beskrivning

Betad ädellövskog med gamla grova ekar och enstaka bokar. Det finns sparsamt med död ved.

Skötselmål

Betad ädellövskog med död ved.

Skötselåtgärder

Fortsatt bete. Död ved från reservatets andra delar eller omkringliggande områden kan tillföras. Efterhand utglesning med hjälp av ringbarkning. Veteraniseringsåtgärder genomförs när det anses finnas behov.

4.1.11 Skötselområde 11: Tallodling

Delområde 11:	Tallodling
Naturtyper:	-
Area:	1,9 ha

Beskrivning

Likåldrig odlad tall med visst inslag av ek och björk.

Skötselmål

Betesmark med enstaka ekar och blommande buskar.

Skötselåtgärder

Tallen tas ner. Två mindre avstängslingar som planteras med ek, bok och blommande buskar. Alla befintliga lövträd sparas.

4.1.12 Skötselområde 12: Alsumpskog

Delområde 12: Alsumpskog

Naturtyper: -

Area 5,3 ha

Beskrivning

Längs bäcken i den sydöstra delen finns en ung alsumpskog med inslag av björk som idag delvis sköts med stubbskottsbruk.

Skötselmål

Alsumpskog med stubbskottsbruk i den norra delen.

Skötselåtgärder

Den norra delen, markerad som SSB på bilaga 2; sköts med stubbskottsbruk medan resten av området lämnas för fri utveckling.

Ung alsumpskog

Utvecklad alsöckel vid bäcken

5 Friluftsliv

Området nås lättast med bil eller cykel. Närmsta busshållplats finns i Veberöd ca 1000 meter väster om naturreservatet.

5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar *även gränsmarkeringar*

Mål:

det ska finnas 4 antal skyltar, se bilaga 3

det ska finnas 3 parkeringsplatser, se bilaga 3

Skötselåtgärder:

Förvaltaren ansvarar för underhåll av parkeringsplats m m.

5.2 Vägvisning

Mål:

Minst en vägvisningsskylt med upplysning om reservatet bör finnas vid den östra avfarten från väg 11 mot Veberöd.

Skötselåtgärder:

Förvaltaren ansvarar för kontakten med Trafikverket.

5.3 Vägar, stigar och leder.

Mål:

Utmarkerade leder och stigar bör finnas i området.

Skötselåtgärder:

Vid behov kan leder eller stigar anläggas av förvaltaren eller med förvaltarens medgivande om det behövs för friluftsliv, rekreation, utbildning. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas på ett betydande sätt. Stigarna ska markeras.

5.4 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov för det kan man komplettera med detta framöver.

6 Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten. Enligt föreskrifterna för reservatet får jakttorn inte uppföras. Siktgator för jakt får inte röjas. Det är inte tillåtet att utfodra vilt.

Fisket regleras inte i reservatsbeslutet.

7 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8 Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av reservatet.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Uppföljning av de åtgärder som genomförts inom projektet Lärande natur. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

Ett av de områden där det finns möjlighet att göra försök med allmogeåkrar.

10 Kostnadsansvar och prioriteringar

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planeringsområde	Kostnads- och åtgärdsansvarig	Prioritet	Upplysningar
Markskötsel	Avverkning/ gallring	2013	3	Förvaltaren	1	Delvis genomfört
	Avverkning	2013-2018	4, 11	Förvaltaren	1	
	Avstängsling/ plantering	2013 och fortlöpande	1, 11, 4	Förvaltaren	1	
	Skapande av sandblottor	2013 och fortlöpande	1	Förvaltaren	1	
	Restaurering av översilningssystem	2016	6	Förvaltaren	2	
Anläggningar	Anläggande av angörningspunkt	2014	Enligt bilaga 4	Förvaltaren	2	
	Uppsättning och underhåll av informationskyltar	Snarast och fortlöpande	Enligt bilaga 4	Förvaltaren	1	
	Uppsättning och underhåll av gränsmarkering	Snarast och fortlöpande	Hela området	Förvaltaren	1	
	Uppsättning av vägvisningskylt	Snarast		Förvaltaren	1	

11 Rödlistade arter

Nedan förtecknas de rödlistade arter, som noterats i artportalen från 1987 och framåt (om inte annat anges). Rödlistade arter anges med förkortning av hotklass enligt ArtDatabankens rödlista från 2010¹. Nedanstående artförteckning innehåller 31 rödlistade arter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori ¹
<i>Pulsatilla vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i>	Backsippa	VU
<i>Aphodius porcus</i>	Snyltdyngbagge	NT
<i>Philodromus praedatus</i>	Eksnabblöpare	NT
<i>Arnoseris minima</i>	Klubbfibbla	EN
<i>Onthophagus similis</i>	Mindre horndyvel	NT
<i>Phymatodes alni</i>	Kvistspegelbock	NT
<i>Hemistola chrysoparsia</i>	Smaragdgrön lundmätare	EN
<i>Agrostemma githago</i>	Klätt	EN
<i>Dufourea halictula</i>	Monkesolbi	VU
<i>Antipalus Varipes</i>	Stor sandrovfluga	VU
<i>Uleiota planata</i>	(skallbagge)	DD
<i>Chrysolina hyperici</i>	(skalbagge)	NT
<i>Aderus populneus</i>	Aspögonbagge	NT
<i>Anytis rubens</i>	(skalbagge)	NT
<i>Ceriporia excelsa</i>	Rosenporing	NT
<i>Corticeus unicolor</i>	Enfärgad barksvartbagge	NT
<i>Cryptocephalus sericeus</i>	(skalbagge)	NT
<i>Fistulina hepatica</i>	Oxtungsvamp	NT
<i>Grifola frondosa</i>	Korallticka	NT
<i>Ischnoderma resinosum</i>	Sydlig sotticka	VU
<i>Lissodema denticolle</i>	Vasstandad trädbasbagge	NT
<i>Mycetophagus quadriguttatus</i>	Fyrfläckad vedsvampbagge	NT
<i>Platydema violaceum</i>	Blåglänsande svartbagge	VU
<i>Pyrenula nitida</i>	Bokvårtlav	NT
<i>Schismatomma decolorans</i>	Grå skärelav	NT
<i>Nomada fuscicornis</i>	Mörkgökbi	EN
<i>Emus hirtus</i>	Humlekortvinge	VU
<i>Onthophagus fracticornis</i>	Krokhorndyvel	NT
<i>Argynnis niobe</i>	Hedpärlemorfjäril	NT
<i>Pyrrhodium sanguineum</i>	Rödhjon	NT
<i>Hypulus bifasciatus</i>	Enbandad brunbagge	VU

¹Hotkategorier enligt fastställd svensk rödlista av ArtDatabanken från 2010. Hotkategorierna är: NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR=akut hotad, RE=försvunnen och DD=kunskapsbrist.

12 Källor

12.1 Inventeringar, underlagsmaterial m m

Ljungen, En sammanfattning av åtgärder och resultat i projektet Lärande natur II 2005-2008, Tekniska förvaltningen, park- och naturkontoret, Lunds Kommun.

Skyddsvärda trädmiljöer i Lunds kommun-inventering och naturvärdesbedömning av utvalda lokaler

med evighetsträd, Malmqvist A. Naturcentrum AB, 2004

Trädåldersundersökningar i reservatet Ljungen, Veberöd, Skåne län år 2008, Niklasson M, Skogsällskapet, 2008.

12.2 Kartor, databaser och hemsidor m m

Lantmäteristyrelsens arkiv, akt L226-13:1, geometrisk avmätning Veberöds by, 1693-1703, Lantmätare Olof Naeringh, Excerperat av Lars Persson 2011-03-30

PM angående Ljungavången i Veberöd, Lars Persson, 2011-04-05

<http://www.geol.lu.se/netu/virtex/Hallestad-Hunneberga.html>

<http://www.artportalen.se>; artdatabanken och naturvårdsverket

Framgallrade ekar i skötselområde 3

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Tillhör Länsstyrelsens beslut om fastställande av skötselplan 2013-06-19
Dnr 511-9826-2013, 1281-232

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

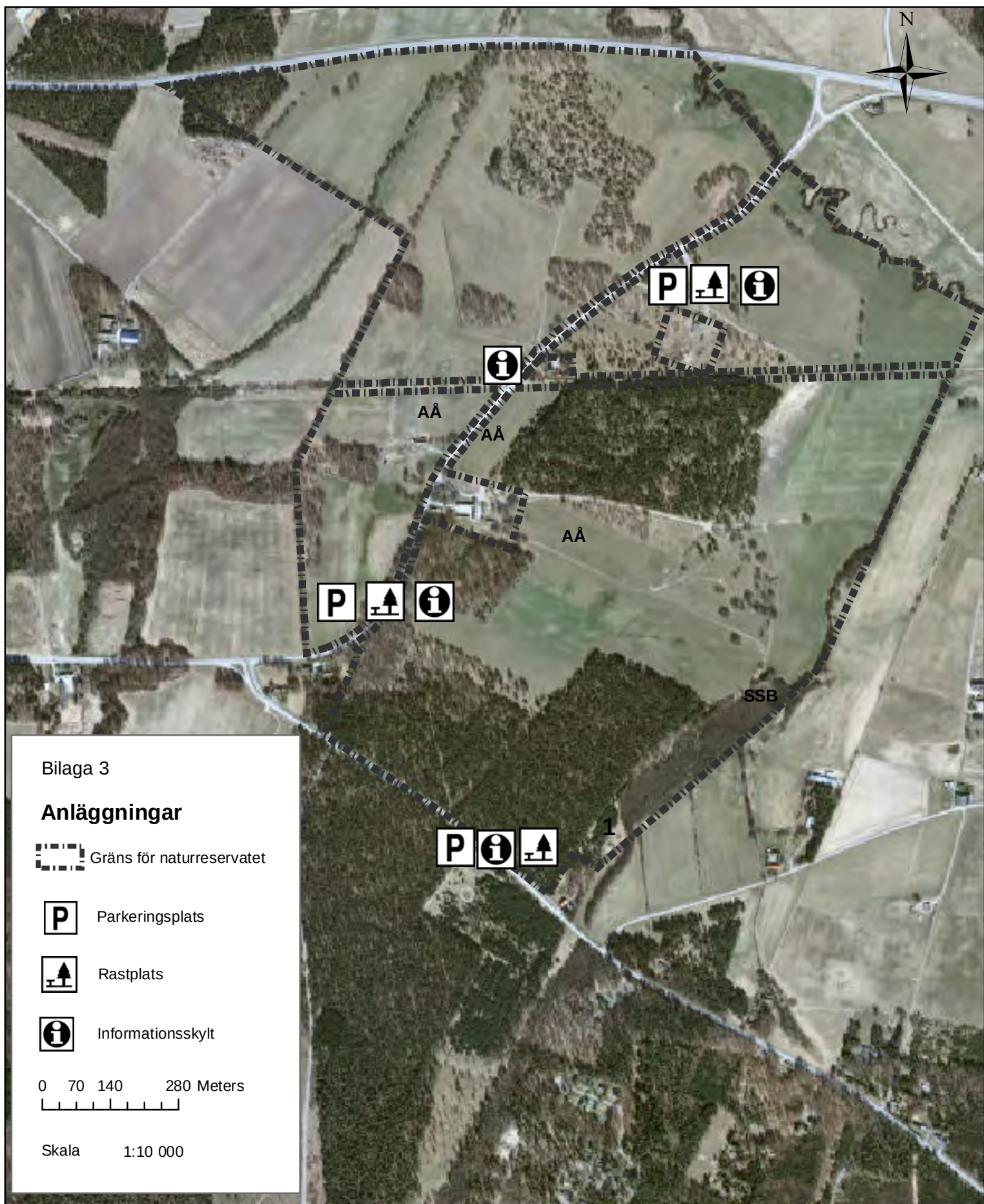
Tillhör Länsstyrelsens beslut om fastställande av skötselplan 2013-06-19
Dnr 511-9826-2013, 1281-232

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

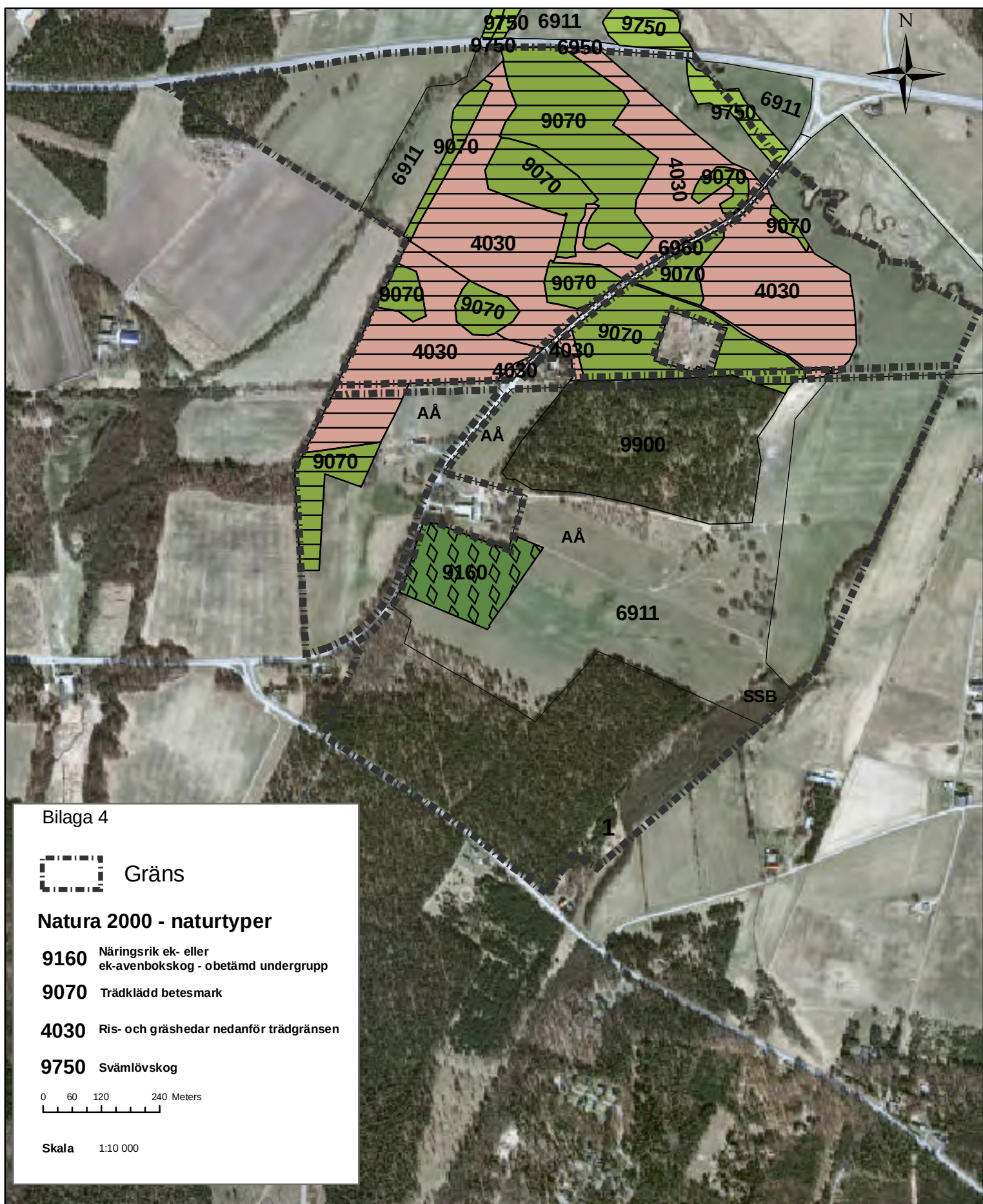
Tillhör Länsstyrelsens beslut om fastställande av skötselplan 2013-06-19
Dnr 511-9826-2013, 1281-232

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Tillhör Länsstyrelsens beslut om fastställande av skötselplan 2013-06-19
Dnr 511-9826-2013, 1281-232

Naturreservatet Veberöds ljun­g i Lunds kom­mun syftar bland annat till att bevara och utveckla naturvärden knutna till gamla lövträd och att bevara och utveckla livsmiljöer för arter som kräver solexponerad och blottad sand.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och turism, samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane